21501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 3509 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 november 2026

Hierbij bied ik u een addendum aan bij de geannoteerde agenda naar aanleiding van de Raad Algemene Zaken van 19 november 2026, met daarin informatie over het onder voorbehoud sluiten van 2 hoofdstukken in het toetredingsproces met Montenegro.

De minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

EU-toetredingsproces Montenegro: onder voorbehoud sluiten van 2 hoofdstukken

De Commissie heeft voorgesteld om in de toetredingsonderhandelingen met Montenegro een tweetal hoofdstukken onder voorbehoud te sluiten. Het gaat om hoofdstuk 16 (belastingen) en 22 (regionaal beleid en coördinatie van de structuurinstrumenten).

Montenegro bevindt zich op dit moment in de eindfase van de toetredingsonderhandelingen. Uw Kamer is eerder reeds geïnformeerd over het voorstel om hoofdstuk 1 (vrij verkeer van goederen), 12 (voedselveiligheid, veterinair en fytosanitair beleid), 14 (vervoersbeleid), 15 (energie), 17 (economisch en monetair beleid),18 (statistiek), en 19 (sociaal beleid en werkgelegenheid) onder voorbehoud te sluiten.[1] Inmiddels zijn hiervan tijdens de Raad Algemene Zaken van 13 oktober jl. de hoofdstukken 17, 18, en 19 onder voorbehoud gesloten.[2] Met het onder voorbehoud sluiten van de overige vier hoofdstukken hebben nog niet alle lidstaten ingestemd in de Raad.

De Commissie concludeert dat Montenegro voldoet aan de *closing benchmarks*. Voor hoofdstuk 16 (belastingen) zien deze onder andere op het in lijn brengen van wetgeving met het EU-acquis dat raakt aan btw, accijnzen en directe belastingen, het realiseren van adequate administratieve capaciteit en infrastructuur voor implementatie en handhaving van belastingwetgeving, alsook het boeken van voldoende voortgang in het ontwikkelen van benodigde IT-systemen – in het bijzonder die voor informatie-uitwisseling tussen lidstaten. De *benchmarks* voor hoofdstuk 22 (regionaal beleid en coördinatie van de structuurinstrumenten) zien onder andere op uitvoering van pre-accessiesteun onder indirect beheer, het opzetten van de institutionele structuur voor de uitvoering van cohesiebeleid, en plannen voor de organisatorische ontwikkeling van partijen die betrokken zullen zijn bij het beheer en implementatie van structuur- en investeringsfondsen.

Het kabinet weegt de bredere (rechtsstaat)situatie in Montenegro zodanig dat het een kritisch-constructieve grondhouding heeft ten aanzien van voorstellen van de Commissie voor het onder voorbehoud sluiten van individuele hoofdstukken. Het kabinet kan deze steunen, mits Montenegro blijvend investeert in versterking van de administratieve en personele capaciteit, en aan de beleidsinhoudelijke *closing benchmarks* voor individuele hoofdstukken is voldaan.[3] Het kabinet deelt de analyse van de Commissie dat Montenegro aan deze *benchmarks* voldoet. Het kabinet heeft extra aandacht voor capaciteitsverhoging voor belastingen en de verdere ontwikkeling van IT-systemen voor informatie-uitwisseling. Montenegro heeft plannen om de capaciteit verder te vergroten. Het kabinet is voornemens om in te stemmen met het onder voorbehoud sluiten van deze hoofdstukken, waarbij het aandringt op nauwe verdere monitoring door de Commissie.

Het krachtenveld in de Raad beweegt zich positief richting unanieme steun voor

[1] Kamerstuk 21501-02, nr. 3495
[2] Kamerstuk 21501-02, nr. 3498
[3] Kamerstuk 23 987, nr. 398

deze stappen. Afhankelijk van instemming van alle lidstaten zal een Intergouvernementele Conferentie worden georganiseerd en marge van de RAZ van 19 november om deze 2 hoofdstukken en de resterende hierboven genoemde hoofstukken onder voorbehoud te sluiten.